

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Rīgā, 2009.gada 27.martā

Lēmums Nr.1-n

Par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

SIA „Plintas”, reģ.Nr.41501022877, adrese: „Plintas”, Kombuļu pagasts, Krāslavas rajons, LV-5656.

Paredzētās darbības nosaukums:

Briežu dārza paplašināšana.

Paredzētās darbības norises vieta (adrese):

Krāslavas rajons, Kombuļu pagasts, nekustamo īpašumu „Viesītes”, „Brāļi Ilmāri”, „Akati”, „Kumeliši”, „Vasals”, „Runcīši”, „Nikitini”, „Kadiķi”, „Lauras”, „Kalnu mājas-1”, „Odiņi”, „Pļavas”, „Zvaigznītes-1”, „Kastaņi”, „Pakalniņi”, „Vilku purvi”, „Samantas”, „Brigitas”, „Otiņi”, „Sniedzes”, „Ogulāji” un „Blondīnes” (zemes kadastra Nr.60740020149; 60740030024; 60740020251; 60740020252; 60740030033; 60740020241; 60740030071; 60740020249; 60740020155; 60740030025; 60740030030; 60740020231; 60740020250; 60740020197; 60740020237; 60740030055; 60740030059; 60740020238; 60740030065; 60740030060; 60740030081; 60740030003; 60740020221; 60740030018; 60740030068; 60740030017; 60740030040; 60740020230; 60740020222; 60740030085; 60740030080; 60740030020; 60740020265) teritorijas.

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 5.marta ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.2.5.-5./405 un tam pievienotie materiāli.

Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes viedoklis:

Ierosinātai darbībai būtu nepieciešams veikts ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūru, lai pilnīgāk novērtētu tās ietekmi uz vidi, uz dabas parku „Dridža ezers”.

Faktu konstatācija un izvērtējums:

1. Saskaņā ar Valsts vides dienesta VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 5.marta sākotnējo izvērtējumu Nr.2.5.-5./405 un tam pievienotajiem materiāliem paredzēta briežu dārza paplašināšana Krāslavas rajona Kombuļu pagastā, nekustamo īpašumu „Viesītes”, „Brāļi Ilmāri”, „Akati”, „Kumeliši”, „Vasals”, „Runcīši”, „Nikitini”, „Kadiķi”, „Lauras”, „Kalnu mājas-1”, „Odiņi”, „Pļavas”, „Zveigznītes-1”, „Kastaņi”, „Pakalniņi”, „Vilku purvi”, „Samantas”, „Brigitas”, „Otiņi”, „Sniedzes”, „Ogulāji” un „Blondīnes” teritorijās.
2. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dokumentāciju – briežu dārzs tiks nožogots 182,2363ha platībā un savienots ar esošo nožogoto platību 548,88ha, savukārt darbības ierosinātāja iesniegumā minēts paplašināt briežu dārzu 206,1328ha platībā. Briežu dārza paplašināšanas rezultātā tiks izveidotas ekstensīvās un intensīvās briežu audzēšanas zonas. Dārzā tiks turēti mufloni, dambrieži un staltbrieži, taču iesniegtajā dokumentācija nebija precizēta informācija par dzīvnieku skaitu, kas tiks turēti jaunizveidotā/iežogotā dārzā. Dzīvnieki tiks audzēti pavairošanai un pārdošanai citiem briežu dārziem. Dzīvnieku barošanai tiks izmantotas zemes gabalos esošās pļavas un ganības, savukārt piebarošanai tiks izmantots siens un graudi.
3. Saskaņā ar iesniegtajiem zemes robežu plāna eksplikācijas datiem, zemes gabalos pārsvarā atrodas lauksaimniecībā izmantojamā zeme, meži, krūmāji un purvi. Pēc VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes apsekošanas dabā konstatēts, ka iežogojumam plānotā teritorija robežojas ar esošo briežu dārza žogu, pašvaldības autoceļu, Dridža, Ota un Nameņa ezeru, tā rezultātā tiks traucēta piekļuve šiem augstāk minētajiem ezeriem. Bez tam briežu dārza paplašināšana daļēji tiks veikta Dridža un Ota ezera 300m aizsargjoslā. Pārvalde sākotnējā izvērtējumā vērš uzmanību tam, ka nožogojuma izbūve ir aizliegta Dridža un Ota ezera 10m platā joslā un applūstošā teritorijā, kā noteikts Aizsargjoslu likuma 37.panta 4)punkta un 5)punkta (b)apakšpunktā.
4. Darbības ierosinātais iesniegumā VVD Daugavpils reģionālajai vides pārvaldei norādījis, ka paredzētas darbības realizācijai nav nepieciešama zemes transformācija. Vienlaikus jāatzīmē, ka saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja rīcībā esošo informāciju (<http://www.raplm.gov.lv>) Kombuļu pagastam nav izstrādāts un apstiprināts teritorijas plānojums normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
5. Paredzētās darbības vieta daļēji atrodas dabas parkā “Dridža ezers”, kas ir iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā *Natura 2000*. Dabas parkam “Dridža ezers” nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Dabas parks izveidots, lai aizsargātu Latgales augstienes dienviddaļai raksturīgo ezeru un pauguraiņu ainavu. Dridža ezers ir Baltijas dziļākais ezers (65,1 m), mezotrofs. Konstatētas daudzas Latvijā aizsargājamas augu un dzīvnieku sugas, tostarp arī ES Putnu un Biotopu direktīvu sugas.
6. Sākotnējam ietekmes uz vidi izvērtējumam pievienots 2008.gada 2.augusta Daugavpils Universitātes augu sugu un biotopu eksperta P.Evarta – Bunda atzinums, kurā norādīts, ka briežu dārzu paplašināt paredzētajā teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugas, taču pārmitru mežu teritorijas dienvidos un rietumos no Nameņa ezera veido īpaši aizsargājams biotops – *melnalkšņu staignājs (kods 9080*)*. Briežu dārza tiešā tuvumā un daļēji arī teritorijā atrodas dabīgi eitrofi ezeri – Ots un Dridzis. Atzinuma secinājuma daļā

eksperts pauž savu viedokli, ka briežu dārza paplašināšanas rezultātā tiks nožogotas lielas teritorijas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, un kavēta publiskā pieeja tai, līdz ar to ir nepieciešams rūpīgi izvērtēt teritorijas iežogšanas iespējamību dabas parka „Dridža ezers” teritorijā atbildīgajām dabas aizsardzības institūcijām.

7. Dabas parka „Dridža ezers” kopējā platība sastāda 2527ha, no kuriem paredzēts iežogot 147,8163ha (apmēram 5,85% no kopējās platības). Saskaņā ar 2003.gada 22.jūlija MK noteikumu Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 15.13.5.punkta prasībām – dabas parkos bez rakstiskās saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi (aizsargājamās teritorijas administrāciju) ir aizliegts ierīkot jaunas iežogotas savvaļas dzīvnieku sugu brīvdabas audzētavas.
8. Ir veikta dabas parka „Dridža ezers” dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā dabas vērtību inventarizācija, izvērtējot šos rezultātus, kuri apkopoti dabas aizsardzības plāna projektā tika secināts, ka iežogot paredzētajā teritorijā un tās tuvumā konstatētas vairākas īpaši aizsargājamās sīkspārņu sugas, sīkspārņu barošanas vietas un pelēkās dzilnas dzīvotne.
9. Pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem, VVD Daugavpils reģionālā vides pārvalde uzskata, ka paredzētajai darbībai ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūru, lai pilnīgāk novērtētu tās ietekmi uz vidi, uz dabas parku „Dridža ezers”.
10. Vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz vidi atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11.panta kritērijiem, tai skaitā ņemot vērā darbības realizācijas vietu, tās teritorijā un tuvumā esošās dabas vērtības, teritorijas jūtīgumu, kā arī darbības apjomus, tehniskos risinājumus u.c. faktorus, birojs secina, ka plānotā briežu dārza paplašināšana no ietekmes uz vidi viedokļa vērtējama kā iespējami negatīvu raksturu ietveroša, jo paredzama ietekme uz īpaši aizsargājamo teritoriju – dabas parku „Dridža ezers”, kā arī uz blakus esošajiem ezeriem – Ota un Nameņa ezeru, kurus paredzēts iežogot un nepieciešams izvērtēt iežogotās teritorijas audzējamo dzīvnieku skaitu un turēšanas apstākļus, lai neradītu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamiem biotopiem.
11. Izvērtējot Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dokumentāciju atbilstīgi noteiktajiem kritērijiem, kā arī pamatojoties uz iepriekš minētajiem faktiem un informāciju par paredzēto darbību, birojs ir konstatējis, ka ierosinātā darbība neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums, tomēr, vērtējot paredzēto darbību kontekstā ar aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzības mērķiem, Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka nevar izslēgt ierosinātās darbības negatīvu ietekmi tieši uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tās ekoloģiskajām funkcijām un tajā esošajām dabas vērtībām. VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes veiktais sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums kvalificējams kā pilnvērtīgs un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” prasībām atbilstīgs, tai pašā laikā secināms, ka paredzētās darbības negatīvās ietekmes un to raksturu pilnībā novērtēt un izstrādāt pasākumus tās novēršanai šajā stadijā vēl nav iespējams un galvenās ietekmes papildus saskatāmas tieši ar darbības platības atrašanos īpaši aizsargājamā dabas teritorijā. Šī brīža izvērtējuma stadijā ierosinātāja pieteiktā būvniecības projekta prognozējamā ietekme kvalificējama kā tāda, kas var atbilst likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹panta (1)daļā noteiktajam. Līdz ar to

nepieciešama padziļināta un detalizētāka izpēte, tai skaitā vērtējot paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību (arī apjomus) un nosacījumus.

12. Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot šāda satura administratīvā akta izdošanas lietderību, Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹panta (1)daļā un Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punktā noteikto, citu starpā pamatojoties uz minētajā likumā noteiktajiem principiem (jo īpaši 3.panta 1) un 5)punktā noteiktajiem principiem), secina, ka nepieciešams komplekss paredzētās darbības ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējums Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā, jo galvenās ietekmes uz vidi saskatāmas tieši ar ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, tās integritāti un izveides mērķiem. Šāds izvērtējums ļaus veikt ierosinātās darbības un tās realizācijas alternatīvu izvērtējumu, nosakot ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti, atbilstoši tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, un izstrādāt šādas ietekmes novēršanas pasākumus, tai skaitā izvērtējot darbības realizācijas iespējamību un nosacījumus. Ietekmes uz vidi Natura 2000 novērtējuma procedūras piemērošana ir nepieciešama, lai sasniegtu likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteikto vides aizsardzības mērķi un Orhūsas konvencijā noteikto sabiedrības iesaistīšanas ar vidi saistītu lēmumu pieņemšanā nodrošināšanas mērķi, šos mērķus nav iespējams sasniegt mazāk ierobežojot paredzētās darbības ierosinātāju (piemēram, izdodot tehniskos noteikumus) un tādēļ šāda procedūra saistībā ar visu iepriekš minēto ir konkrētajam gadījumam piemērota un atbilstīga.

Piemērotās tiesību normas:

Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13., 14., 55.panta 1.punkts, 65.panta (3)daļa un 66. panta (1)daļa; likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4., 4¹., 11., 13. un 14.pants, 1.pielikums; 2004.gada 17.februāra MK noteikumu Nr.87 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 12.punkts; 2003.gada 22.jūlija MK noteikumu Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 6.daļa; Aizsargjoslu likuma 37.pants; Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punkts;

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 5.marta ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.2.5.-5./405 un tam pievienotie materiāli, iepriekš minētie fakti un piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Ņemot vērā visu iepriekšminēto Vides pārraudzības valsts birojs nolēma:

Piemērot SIA „Plintas” ierosinātajai darbībai – briežu dārza paplašināšanai Krāslavas rajona Kombuļu pagastā, nekustamo īpašumu „Viesītes”, „Brāļi Ilmāri”, „Akati”, „Kumeliši”, „Vasals”, „Runciši”, „Nikitini”, „Kadiķi”, „Lauras”, „Kalnu mājas-1”, „Odiņi”, „Pļavas”, „Zveigznītes-1”, „Kastaņi”, „Pakalniņi”, „Vilku purvi”, „Samantas”, „Brigitas”, „Otiņi”, „Sniedzes”, „Ogulāji” un „Blondīnes” teritorijās - ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējuma procedūru.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 188.panta pirmajai daļai un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 14.panta 2)punktu šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189.panta pirmā daļa) likumā noteiktajā kārtībā. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70.panta pirmā daļa).

Direktors

A.Lukšēvics